

Список використаної літератури:

1. Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів : Закон України від 23.09.1997 № 540/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 50. Ст. 302.
2. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні : Закон України від 16.11.1992 № 2782-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 1. Ст. 1.
3. Про інформацію: Закон України від 02.10. 1992 (в редакції Закону № 2938-VI від 13.01.2011). *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 32. Ст. 313.

Ключові слова: журналіст, трудові відносини, основні трудові права журналіста, основні трудові обов'язки журналіста.

Ключевые слова: журналист, трудовые отношения, основные трудовые права журналиста, основные трудовые обязанности журналиста.

Key words: journalist, labor relations, main labor rights of journalist, main labor duties of journalist.

СТУПАКОВА ІННА ГАВРИЛІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірантка кафедри трудового права та права соціального забезпечення*

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА ПРАЦІВНИКА НА ЗАХИСТ СВОЇХ ТРУДОВИХ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ ЯК ПРИНЦИП ТРУДОВОГО ПРАВА

Одним з основних принципів правового регулювання трудових відносин є принцип забезпечення працівника на захист своїх трудових прав та інтересів. У чинному Кодексі законів про працю України [1] цей принцип, як і інші основні принципи трудового права, не отримав законодавчого закріплення.

До проекту Трудового кодексу України [2] вперше включено ст. 2 «Основні принципи правового регулювання трудових відносин», проте у цій статті зазначений принцип також не закріплено. Взагалі потрібно відзначити, що у ст. 2 законопроекту недостатньо приділено уваги принципам захисту трудових прав та інтересів працівників. Тільки два принципи під номерами 12 і 13 стосуються захисту працівника від звільнення: принцип забезпечення захисту працівників від необґрунтованого звільнення та принцип гарантування державного захисту працівників від незаконного звільнення. Хоча фактично ці принципи є близькими за своїм змістом, враховуючи те, що забезпечення захисту від необґрунтованого звільнення включає і гарантування державного захисту від незаконного звільнення. Навряд чи розробники

законопроекту пропонують по-різному розуміти терміни «необґрунтоване звільнення» і «незаконне звільнення».

Крім того, не зовсім зрозумілою є точка зору розробників законопроекту про забезпечення захисту працівників тільки від одного порушення трудових прав – звільнення з роботи. Виникає питання: а що інші порушення трудових прав, наприклад, несвоєчасну виплату поточної заробітної плати, невиконання вимог щодо здорових і безпечних умов праці, права на відпустку і т. ін., які складають систему трудових прав працівників, не потрібно захищати або забезпечувати їх захист?

Враховуючи вище зазначене, видається доцільним закріпити у ст. 2 проекту Трудового кодексу України саме принцип забезпечення права працівника на захист своїх трудових прав та інтересів.

У трудових кодексах постсоціалістичних країн регулюванню захисту трудових прав та інтересів працівників приділяється важливе значення. Норми про захист трудових прав закріплені з тими чи іншими відмінностями в формулюванні у переліку основних принципів правового регулювання трудових відносин, а також основних трудових прав працівника. У нових трудових кодексах окремих зарубіжних країн, у тому числі країн-членів Європейського Союзу, норми про захист трудових прав, при чому не тільки працівників, а й роботодавців, закріплені в окремих розділах (главах).

Наприклад, у ст. 2 «Принципи правового регулювання трудових відносин» Трудового кодексу Литовської Республіки [3] закріплено принцип захисту законних очікувань і всебічного захисту трудових прав. До Частини першої «Загальні положення» включено окремий Розділ IV «Захист трудових прав», при чому його включено до зазначеної Частини поряд із концептуальними нормами про регулювання трудових відносин ТК Литовської Республіки, що, безсумнівно, свідчить про важливість цих положень і значення, що їм надає литовський законодавець.

У чотирьох статтях (ст.ст. 17–20) ТК Литовської Республіки закріплені форми захисту трудових прав (в органах з розгляду трудових спорів, в адміністративному порядку, через представників працівників і роботодавців). Також потрібно звернути увагу на те, що у Розділі IV «Захист трудових прав» ТК Литовської Республіки йдеться про захист трудових прав як працівників, так і роботодавця. В окремій ст. 20 закріплена бланкетна норма про відповідальність. Передбачається, що відповідальність за невиконання або неналежне виконання встановлених у цьому Кодексі прав і обов'язків устанавлюються цим Кодексом, іншими законами, а також іншими нормами трудового права, договорами і угодами між учасниками трудових відносин. Отже, з точки зору литовського законодавця відповідальність за невиконання або неналежне виконання трудових обов'язків також є однією із форм захисту трудових прав.

Серед закріплених у Розділі 1 «Сторони трудового договору та їх загальні обов'язки» Частини II «Індивідуальні трудові відносини» в окремих статтях закріплені норми про захист честі і гідності

працівника (ст. 30) і майнових і немайнових інтересів (ст. 31). При цьому також слід звернути увагу на те, що йдеться про захист взаємних майнових і немайнових інтересів як працівника, так і роботодавця.

Заслугує також на увагу досвід молдавського законодавця в частині закріплення принципу і права на захист трудових прав та інтересів. У ст. 5 Трудового кодексу Республіки Молдова [4], в якій закріплені основні принципи регулювання трудових відносин та інших, пов'язаних з ними відносин, передбачено й принцип забезпечення права кожного працівника на захист своїх трудових прав і свобод, у тому числі права на пряме звернення до органів нагляду у контролю, органів трудової юрисдикції.

Список використаної літератури:

1. Кодекс законів про працю України: Затв. Законом від 10.12.1921 № 322-III. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1971. Додаток до № 50. Ст. 375.
2. Проект Трудового кодексу України № 2410 від 08.11.2019. https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67331
3. Трудовой кодекс Литовской Республики: Утв. Законом Литовской Республики от 14 сентября 2016 г. № XII-2603. <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/77e984b2340a11e8a149e8cfbedd2503?jfwid=-k3id7tf7e>
4. Трудовой кодекс Республики Молдова от 28 марта 2003 года. Электронный адрес: <http://lex.justice.md/ru/326757/>

Ключові слова: працівники, трудові права та інтереси, право на захист трудових прав та інтересів, забезпечення права на захист трудових прав та інтересів.

Ключевые слова: работники, трудовые права и интересы, право на защиту трудовых прав и интересов, обеспечение права на защиту трудовых прав и интересов.

Key words: employees, labor rights and hobbies, the right to protection of labor rights and interests, ensuring the right to protection of labor rights and interests.

ТИШКО ДМИТРО АНАТОЛІЙОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри трудового права та права соціального забезпечення*

ОСНОВНІ ЦІЛІ ДІЯЛЬНОСТІ МОП У ЦИФРОВУ ЕПОХУ

Основні цілі Міжнародної організації праці були сформульовані в Преамбулі до Статут МОП [1], а згодом деталізовані з урахуванням нових тенденцій у регулюванні трудових відносин у Філадельфійській Декларації про цілі та завдання Міжнародної організації праці від 10 травня 1944 року, текст якої додається до Статуту, Декларації про основоположні принципи і права у сфері праці від 18 червня 1998 року та Декларації про соціальну справедливість у цілях справедливої глобалізації від 10 червня 2008 року.